

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden
Umeå universitet, 901 87 Umeå
Telefon: 090-786 00 00
E-post:
www.umu.se

Allmän studieplan
Dnr FS 4.14-830-14

1(7)

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i pedagogiskt arbete

Syllabus for the PhD program in Educational Work

Omfattning:	120 högskolepoäng/240 högskolepoäng
Examen:	Filosofie licentiatexamen/filosofie doktorsexamen
Nivåtillhörighet:	Forskarnivå
Fastställande:	2014-04-09
Ikraftträdande:	2014-07-01
Ansvarig instans:	Samhällsvetenskapliga fakulteten

1. Mål för utbildningen

Utbildning på forskarnivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå eller motsvarande kunskaper. Utbildning på forskarnivå skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå och på avancerad nivå, utveckla de kunskaper och färdigheter som behövs för att självständigt kunna bedriva forskning. (Högskolelagen 1 kap 9a §)

Licentiatexamen

För licentiatexamen skall doktoranden, enligt HF:s examensordning

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling

För licentiatexamen i pedagogiskt arbete skall också följande krav gälla (lokala mål)

Kunskap och förståelse

- uppvisa god orientering om forskningsutvecklingen inom pedagogiskt arbete samt inom närstående discipliner och kunskapsområden nationellt och internationellt, och
- uppvisa väsentligt fördjupade kunskaper inom det avhandlingsspecifika ämnesområdet

Färdighet och förmåga

- ha utvecklat förmågan till vetenskaplig analys och syntes samt till prövande granskning och bedömning av komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- ha utvecklat tillräckliga färdigheter för att självständigt hantera, analysera och kritiskt granska varierande former av material och
- ha utvecklat gedigna färdigheter i att planera och med adekvata metoder och teoretiska verktyg genomföra kvalificerade forskningsuppgifter inom givna tidsramar

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna tillämpa ett prövande och vetenskapligt förhållningssätt och
- uppvisa god förmåga att kunna argumentera för, och konkret visa, det pedagogiska arbetets betydelse för samhällsanalys

Doktorsexamen

För doktorsexamen skall doktoranden, enligt HF:s examensordning

Kunskap och förståelse

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet

Färdighet och förmåga

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder

bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,

- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

För doktorsexamen i pedagogiskt arbete skall också följande krav gälla (lokala mål)

Kunskap och förståelse

- uppvisa god orientering om forskningsutvecklingen inom pedagogiskt arbete samt inom närstående discipliner och kunskapsområden nationellt och internationellt och
- uppvisa väsentligt fördjupade kunskaper inom det avhandlingsspecifika ämnesområdet
- aktivt ha bidragit till kunskapsutvecklingen inom detta område genom författandet av en avhandling

Färdighet och förmåga

- ha utvecklat förmågan till vetenskaplig analys och syntes samt till prövande granskning och bedömning av komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- ha utvecklat gedigna färdigheter i att självständigt hantera, analysera och kritiskt granska varierande former av material,
- ha utvecklat gedigna färdigheter i att planera och med adekvata metoder och teoretiska verktyg genomföra kvalificerade forskningsuppgifter inom givna tidsramar,
- ha utvecklat färdigheter i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med sakkunskap presentera egna och andras forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt samt
- ha kunskaper om forskningsarbete i Sverige och internationellt som ger förutsättningar till en självständig utformning av en relevant yrkeskarriär.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna tillämpa ett prövande och vetenskapligt förhållningssätt,
- uppvisa god förmåga att kunna argumentera för, och konkret visa, det pedagogiska arbetets betydelse för samhällsanalys och
- visa intellektuell självständighet, vetenskaplig redighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar.

2. Behörighet och förkunskapskrav

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs det att den sökande har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som högskolan kan ha föreskrivit, och bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen (HF 7 kap 35 §).

Om en doktorand som avlagt en licentiatexamen i pedagogiskt arbete eller motsvarande och antas på nytt med doktorsexamen i pedagogiskt arbete som slutmål ska avräkning med motsvarande förbrukad tid och finansiering från tidigare forskarutbildning framgå i den individuella studieplanen med tids- och finansieringsplan.

2.1. Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. (HF 7 kap 39 §)

Den som före den 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning, d.v.s. grundläggande högskoleutbildning om minst 120 poäng eller motsvarande kunskaper som förvärvats i någon annan ordning inom eller utom landet, skall även därefter anses ha grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock längst till utgången av juni 2015. (HF Övergångsbestämmelser 2006:1053, 11st)

2.2. Särskild behörighet

För att uppfylla kravet på särskild behörighet att antas till utbildning på forskarutbildning i pedagogiskt arbete krävs att den sökande har lärarexamen på avancerad nivå, två års pedagogisk yrkeserfarenhet samt att den sökande har skrivit en vetenskaplig uppsats/ett examensarbete om minst 15 hp.

För den som har tagit ut examen före den 1 juli 2007 gäller lärarexamen om minst 120 poäng, två års pedagogiskyrkeserfarenhet samt en vetenskaplig uppsats/ett examensarbete om minst 10 poäng.

Studerande som i annan ordning inom eller utom landet förvärvat motsvarande kunskaper kan antas till forskarutbildningen efter prövning.

3. Urval och bedömningsgrunder

Urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven skall göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen och i huvudsak baseras på följande bedömningsgrunder:

- tidigare studieresultat samt
- kvaliteten på inskickad forskningsplan/-skiss, i förekommande fall relaterad till berörd institutions forskningsprofiler (lokala föreskrifter)

Följande bedömningsgrunder ska tillämpas vid prövningen av förmågan att tillgodogöra sig utbildningen:

- Kommunikativ förmåga skriftligt och muntligt
- Självständighet
- Kritisk förmåga

- Analytisk förmåga
- Prestationer inom givna tidsramar

Antagning till licentiatstudier;

Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge den sökande företräde framför andra sökande. (HF 7 kap. 41 §)

Licentiatutbildningen riktar sig huvudsakligen till personer som är yrkesverksamma och som vill kompetensutveckla sig med en utbildning på forskarnivå. Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med licentiatexamen som slutmål fattas av dekan och får endast ske när den sökande skriftligen begär detta.

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med doktorsexamen som slutmål fattas av prefekten vid berörd institution efter föredragning av studierektor eller annan ansvarig för forskarutbildningen.

4. Utbildningens uppläggning och innehåll

4.1. Utbildningens uppläggning

Utbildning på forskarnivå i pedagogiskt arbete avslutas med licentiatexamen eller doktorsexamen. Utbildningen skall omfatta 120 högskolepoäng för licentiatexamen och 240 högskolepoäng för doktorsexamen. En doktorand som antagits till forskarutbildning som skall avslutas med doktorsexamen kan, om han/hon så önskar, avlägga licentiatexamen som ett etappmål.

Utbildning på forskarnivå i pedagogiskt arbete som avslutas med licentiatexamen omfattar två års nettostudietid och består av en kursdel om 45 högskolepoäng och en licentiatuppsats om 75 högskolepoäng.

Utbildning på forskarnivå i pedagogiskt arbete som avslutas med doktorsexamen omfattar fyra års nettostudietid och består av en kursdel om 75 högskolepoäng och en doktorsavhandling om 165 högskolepoäng.

Snarast efter antagning utser prefekten en huvudhandledare och en biträdande handledare varav minst en ska vara docentkompetent efter föredragning av studierektor eller annan ansvarig för forskarutbildningen.

För varje doktorand skall det upprättas en individuell studieplan där finansiering, handledning, kurser, avhandlingsarbete mm specificeras. Studieplanen följs upp och revideras varje år. Planen fastställs av prefekt efter föredragning av studierektor eller annan ansvarig för forskarutbildningen.

Undervisning ges i form av föreläsningar, seminarier och handledning. Aktivt deltagande i forskarseminarierna förutsätts. Detta innebär bl.a. att den studerande ska åta sig uppgifter som kommentator på andra seminariemedlemmars uppsatser eller avhandlingsavsnitt.

Det är önskvärt att den studerande under utbildningstiden stiftar bekantskap med det internationella forskarsamhället genom att exempelvis vistas vid utländskt lärosäte eller delta

i internationella konferenser. Detta gäller särskilt de som genomför studierna fram till doktorsexamen.

4.2. Innehåll

Utbildning på forskarnivå omfattar en kursdel och en avhandlingsdel

4.2.1 Kurser

Licentiatexamen

Utbildning på forskarnivå i pedagogiskt arbete med licentiatexamen som etapp-/slutmål består av en kursdel omfattande 45 högskolepoäng, vilka fördelas så att 37,5 högskolepoäng utgörs av obligatoriska kurser och 7,5 högskolepoäng utgörs av valfri kurs.

Obligatoriska kurser för licentiatexamen:

- Introduktion 7,5 hp
- Forskningstraditioner i utbildningsvetenskap, 7,5 h p
- Teoretisk fördjupningskurs, 7,5 hp
- Forskningsmetod I, 7,5 h p
- Forskningsmetod II, 7,5 h p

Valfri kurs för licentiatexamen väljs av den studerande i samråd med handledaren.

Doktorsexamen

Utbildning på forskarnivå i pedagogiskt arbete består av en kursdel omfattande 75 högskolepoäng, vilka fördelas så att 45 högskolepoäng utgörs av obligatoriska kurser och 30 högskolepoäng utgörs av valfria kurser.

Obligatoriska kurser för doktorsexamen:

- Introduktion 7,5 h p
- Forskningstraditioner i utbildningsvetenskap, 7,5 hp
- Teoretisk fördjupningskurs, 7,5 hp
- Forskningsmetod I, 7,5 h p
- Forskningsmetod II, 7,5 hp
- Forskningsprocessens delar 7,5 hp

Valfria kurser för doktorsexamen väljs av den studerande i samråd med handledaren.

För kurserna inom utbildning på forskarnivå gäller följande kunskapsprov: muntligt och/eller skriftligt prov. Proven bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Betyget skall bestämmas av en särskilt utsedd lärare (examinator).

4.2.2 Licentiatuppsats/Doktorsavhandling

Licentiatuppsatsen/doktorsavhandlingen skall utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser med en introduktion till och kort sammanfattning av dessa (sammanläggningsavhandling). I normalfallet bör minst två av uppsatserna i en

doktorsavhandling och en av uppsatserna i en licentiatuppsats vara antagna för publicering i referee-granskade vetenskapliga publikationer.

För licentiatexamen skall den studerande författa en vetenskaplig uppsats omfattande 75 högskole- poäng. Licentiatuppsatsen skall försvaras muntligt vid ett offentligt seminarium. Den bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen skall hänsyn tas till innehållet i uppsatsen och till försvaret av den.

För doktorsexamen skall den studerande författa en vetenskaplig avhandling omfattande 165 högskolepoäng. Doktorsavhandlingen skall försvaras muntligt vid en offentlig disputation. Den bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen skall hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och till försvaret av den.

5. Examen

Licentiatexamen i pedagogiskt arbete uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 120 högskolepoäng och därvid har fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid ett seminarium försvarat en licentiatuppsats, som godkänts av betygsnämnden.

Doktorsexamen i pedagogiskt arbete uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 240 högskolepoäng därvid har fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid en offentlig disputation försvarat en doktorsavhandling, som godkänts av betygsnämnden.

Examensbevis utfärdas efter ansökan till StudentCentrum/Examina.

6. Övriga anvisningar

Huvudregeln är att forskarstuderande från och med den 1 juli 2014 följer den nya studieordningen för att få en examen för utbildning på forskarnivå.

Studerande som antagits till forskarstudier före 2014-07-01 kan begära övergång till den här allmänna studieplanen.

Den som har påbörjat sina forskarstudier före den 1 juli 2007, liksom den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med den 30 juni 2015.

Gällande bestämmelser om utbildning på forskarnivå framgår av:

- Högskoleförordningen (HF): 5 kap. (anställning som doktorand), 6 kap. (utbildningen) och 7 kap (tillträde till utbildningen), bilaga 2 (examensordning) samt övergångsbestämmelser
- Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet
- Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten